

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2022-10-26 Nr. 429-534
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Revolut Bank UAB* (buvusi *Revolut Payments UAB*)¹ (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2021 m. spalio 1 d. pareiškėjas kreipėsi į banką ir nurodė, kad galimai tapo investicinio sukčiavimo auka ir iš jo buvo pasisavintos lėšos. Pareiškėjo teigimu, su juo susisiekė *Felix Securities* darbuotojai ir pasiūlė pradėti investuoti investavimo platformoje. Pareiškėjas turėjo sumokėti pradinį mokestį, o vėliau naudojantis „Anydesk“ nuotolinio ekrano valdymo programėle pareiškėjui buvo suteiktos instrukcijos atlikti investavimo veiksmus ir pervesti lėšas. Pareiškėjas nurodė vėliau bandęs susisiekti su minėtos įmonės atstovu, tačiau bandymai buvo nesėkmingi, todėl lėšų neatgavo. Taip pat pareiškėjas pažymėjo, kad, naudodamiesi nuotolinio ekrano valdymo programėle „Anydesk“, tretieji asmenys sužinojo pareiškėjo konfidencialius prisijungimo duomenis, tai leido jiems pareiškėjo vardu atlikti šiuos veiksmus: 1) atidaryti sąskaita banke; 2) iš pareiškėjo sąskaitos, esančios banke *Bank Handlowy w Warszawie S. A.*, pervesti 13 000 PLN į pareiškėjo sąskaitą, esančią banke; 3) iš pareiškėjo banko sąskaitos be pareiškėjo žinios ir sutikimo atlikti mokėjimo operacijas, kurių suma – 13 000 PLN, į *Fenix Securities* atsiskaitomąją sąskaitą (toliau – ginčijamos mokėjimo operacijos).

Gavęs pareiškėjo pateiktus duomenis, bankas pradėjo vidinį tyrimą dėl galimo investicinio sukčiavimo, apie kurį pranešė pareiškėjas. Atsižvelgdamas į visus surinktus duomenis, bankas tą pačią dieną susisiekė su pareiškėju dėl papildomos informacijos apie ginčijamas mokėjimo operacijas, tačiau pareiškėjas bankui nepateikė jokios informacijos.

Nesulaukęs iš pareiškėjo papildomų duomenų, bankas atliko išsamų tyrimą ir nustatė, kad mokėjimo operacijos iš pareiškėjo sąskaitos, esančios banke *Bank Handlowy w Warszawie S. A.*, nebuvo atliktos į pareiškėjo asmeninę mokėjimo sąskaitą banke, todėl pareiškėjo nurodomos ginčijamos mokėjimo operacijos taip pat negalėjo būti atliktos. Bankas pateikė duomenis, kad mokėjimo operacijos iš pareiškėjo sąskaitos, esančios banke *Bank Handlowy w Warszawie S. A.*, buvo atliktos į su pareiškėju nesusijusią mokėjimo sąskaitą banke, t. y. į trečiojo asmens sąskaitą. Dėl šios priežasties bankas 2021 m. spalio 12 d. priėmė sprendimą atsisakyti atlyginti pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų metu prarastas lėšas. Bankas savo atsisakymą argumentavo tuo, kad ginčijamos mokėjimo operacijos nebuvo atliktos, todėl bankui nekyla pareiga pareiškėjui atlyginti jo prašomų lėšų.

2021 m. gruodžio 22 d. pareiškėjas pateikė pretenziją, kurioje prašė banko pakartotinai apsvarstyti priimtą sprendimą. 2022 m. sausio 26 d. bankas pateikė atsakymą, kuriame nurodė atsisakantis tenkinti pareiškėjo pretenzijoje pateiktą reikalavimą. Pareiškėjas su tokiu banko priimtu sprendimu nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėjas prašo rekomenduoti bankui grąžinti pareiškėjo ginčijamų mokėjimų operacijų metu prarastas lėšas. Pareiškėjas teigia pervedęs lėšas į *Fenix Securities* sąskaitą ir nurodo, kad su *Fenix Securities* buvo sudaręs sutartį ir atsidaręs investavimo sąskaitą. Sudarydamas sutartį, pareiškėjas sutiko su visomis sutarties sąlygomis,

¹ *Revolut Payments UAB* buvo reorganizuota, ją prijungiant prie *Revolut Bank UAB*, todėl nuo 2022 m. liepos 1 d. *Revolut Payments UAB* teisės ir pareigos pagal jos sudarytas galiojančias finansinių paslaugų ir kitas sutartis, įskaitant iš šių sutarčių kilusius ginčus, perėjo *Revolut Bank UAB*.

viena iš jų – *Fenix Securities* turi būti sumokėtas užstatas. Pareiškėjas buvo užtikrintas, kad gaus garantuotą pelną. Pareiškėjas nurodo, kad ginčijamų mokėjimo operacijų metu norėjo investuoti (į naftą arba valiutą). Pareiškėjas pabrėžė, kad ginčijamas mokėjimo operacijas atliko paskatintas pirmiau minėtos įmonės darbuotojo, nes buvo užtikrintas, kad jo investuotos lėšos atneš 10 proc. pelno. Pareiškėjas teigia tik vėliau supratęs, kad lėšos nebuvo investuotos. Pareiškėjas nurodo bandęs susigražinti ginčijamų mokėjimo operacijų metu pervestas lėšas, tačiau nesėkmingai, todėl dabar prašo Lietuvos banko pagalbos – prašo įpareigoti banką gražinti pareiškėjo prarastas lėšas.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi bankas nurodo nesutinkąs su pareiškėjo reikalavimu ir prašo jį atmesti. Bankas teigia, kad įvertinus pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos banke išrašą matyti, kad lėšos į pareiškėjo sąskaitą banke nebuvo pervestos, todėl jos negalėjo būti pervestos į kitų trečiųjų asmenų sąskaitą. Banko nuomone, šiuo atveju ginčijamos mokėjimo operacijos nebuvo atliktos, todėl bankui nekyla pareiga gražinti pareiškėjo prarastų lėšų.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, šalių ginčas kilo dėl banko atsisakymo pareiškėjui gražinti, pareiškėjo nuomone, iš pareiškėjo banko sąskaitos nurašytas lėšas pagrįstumo.

Nagrinėjamo ginčo byloje esminis pareiškėjo reikalavimas bankui yra sugražinti pareiškėjo iš banko sąskaitos inicijuotų ir banko įvykdytų ginčijamų mokėjimo operacijų metu prarastas lėšas, kurių negražino bankas. Svarbu pažymėti, kad pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką nurodė kitokią ginčijamų mokėjimo operacijų sumą, t. y. nurodė, kad ginčijamų mokėjimo operacijų metu iš pareiškėjo sąskaitos buvo pasisavinta 68 850 Eur. Dėl šios priežasties nagrinėjant ginčą bus vertinamos būtent šių ginčijamų mokėjimo operacijų metu pareiškėjo galimai prarastos lėšos.

Tačiau svarbu pažymėti, kad bankas pateikė objektyvius duomenis, kad pareiškėjo nurodomos faktinės ginčijamų mokėjimo operacijų aplinkybės yra neteisingos. Bankas pateikė pareiškėjo banko sąskaitos išrašą, iš kurio matyti, kad į pareiškėjo banko sąskaitą pareiškėjo nurodytos lėšos nebuvo įskaitytos, todėl ginčijamos mokėjimo operacijos iš šios sąskaitos taip pat nebuvo ir negalėjo būti atliktos. Be to, bankas pateikė duomenis, iš kurių matyti, kad pareiškėjo nurodytos mokėjimo operacijos buvo atliktos iš pareiškėjo sąskaitos, esančios banke *Bank Handlowy w Warszawie S. A.*, tačiau jos buvo atliktos ne į banke atidarytą pareiškėjo, tačiau į trečiojo asmens sąskaitą. Lietuvos banko vertinimu, visos pirmiau nurodytos aplinkybės patvirtina, kad pareiškėjo banko sąskaitoje pareiškėjo nurodomos ginčijamos mokėjimo operacijos nebuvo atliktos, todėl manytina, kad bankas pateikė objektyvius duomenis, kad ginčijamos mokėjimo operacijos pareiškėjo sąskaitoje, esančioje banke, nebuvo atliktos, todėl bankui nekyla pareiga gražinti pareiškėjo prašomų lėšų.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos bankas neturi įgaliojimų vertinti mokėjimo operacijų, atliktų iš pareiškėjo sąskaitos, esančios banke *Bank Handlowy w Warszawie S. A.*, į trečiojo asmens sąskaitą, esančią banke, aplinkybių. Tam, kad būtų įvertintos šių mokėjimo operacijų vykdymo aplinkybės, autorizuotumas ir įvykdymo tinkamumas, pareiškėjas turėtų kreiptis į Lenkijos Respublikoje ne teismo tvarka ginčus nagrinėjančią instituciją.

Vadovaujantis nustatytais aplinkybėmis ir ypač atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo nurodomos lėšos nebuvo nei įskaitytos į banke esančią pareiškėjo sąskaitą, nei iš jos nurašytos, darytina išvada, kad tenkinti pareiškėjo reikalavimo ir rekomenduoti bankui kompensuoti pareiškėjui jo nurodomų patirtų nuostolių dėl atliktų ginčijamų mokėjimo operacijų nėra teisinio pagrindo, todėl pareiškėjo reikalavimas atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u :

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis